

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG4930017

ชื่อโครงการ : การคุ้มครองลิขสิทธิ์งานที่เผยแพร่ผ่านระบบดิจิทัล : ปัญหาการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและปัญหาการเข้าถึงและการใช้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ชื่อนักวิจัย :

นายันทน อินทนนท์ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

รศ.ดร.จักรกฤษณ์ ควรวจน์ University of Wollongong Australia

นายพันธุ์ เศรษฐศิริโรตม์ โครงการยุทธศาสตร์นโยบายฐานทรัพยากร
ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผศ.กฤติกา จิวาลักษณ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

email address : nandana.i@judiciary.go.th

ระยะเวลาโครงการ : พฤษภาคม 2549 – เมษายน 2550

การศึกษาหาความรู้ และเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความรู้อันจะนำมาซึ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันนั้นสามารถกระทำได้ง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่เจริญก้าวหน้า การศึกษาในยุคดิจิทัลผู้เรียนมีทางเลือกที่จะเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก ไม่ว่าจะเป็นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หรือการศึกษาทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ตาม อย่างไรก็ตาม “กฎหมายลิขสิทธิ์แนวใหม่” ที่พัฒนาขึ้นเพื่อขยายขอบเขตการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ให้ครอบคลุมถึงงานในระบบดิจิทัลด้วยนั้น นับเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ ของสาธารณชนโดยทั่วไป

งานวิจัยฉบับนี้จะได้นำเสนอผลกระทบของการคุ้มครองลิขสิทธิ์เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต ตลอดจนปัญหาการเข้าถึง และการใช้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตซึ่งคณะผู้วิจัยได้เน้นศึกษาประเด็น การคุ้มครองมาตรการทางเทคโนโลยี การทำซ้ำชั่วคราว การเผยแพร่งานทางอินเทอร์เน็ต และการคุ้มครองฐานข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ และการประชุมระดมความคิดเห็น จากการศึกษาพบว่ากฎหมายลิขสิทธิ์แนวใหม่อันจะส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในโลกไซเบอร์สเปสนั้น ปรากฏให้เห็นจากร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฯ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยเป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาอินเทอร์เน็ต (WIPO Internet Treaties) และความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement)

คณะผู้วิจัยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนทางอินเทอร์เน็ต และการเข้าถึงข้อมูลของสาธารณชนได้ โดยประเด็นที่อาจส่งผลกระทบส่วนใหญ่มักจะมีปัญหามาจากการบัญญัติกฎหมายที่เกินเลยไปกว่ามาตรฐานสากล การบัญญัติกฎหมายโดยไม่มีคำนึงถึงความหมายที่ชัดเจน และการไม่ได้บัญญัติข้อยกเว้นในการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อการเรียนการสอน หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยชอบธรรมของสาธารณชนไว้อย่างชัดเจน ปัญหาเหล่านี้จึงอาจเป็นอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้

คำหลัก : กฎหมายลิขสิทธิ์ การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมาตรการทางเทคโนโลยีการเข้าถึงความรู้

Abstract

Project Code : RDG4930017

Project Title : Digital Copyright: Its Impacts on E-learning and Problems of
Access to and Use of the Internet

Investigators :

Nandana Indananda	The Central Intellectual Property and International Trade Court
Assoc.Prof.Dr.Jakkrit Kuanpoth	University of Wollongong Australia
Buntoon Srethasirote	Strategic Policy on Natural Resources Base Project, National Human Rights Commission
Assist Prof. Krittika Jiwaluksn	School of Art, Sukhothai Thammathirat Open University

email address : nandana.i@judiciary.go.th

Project Duration : May 2549 – April 2550

Education is an essential tool for achieving the goals of social and economic development. If Thailand will succeed in improving its education, it has to recognise an important role information technology is playing in teaching and learning. When e-learning is deployed with attention to the enabling details that characterize high quality face-to-face instruction, it can effectively complement, enhance, and expand educational options available for students. Nevertheless, on-line education can be adversely and dramatically affected by copyright, particularly by the copyright protection for digital works.

The main aim of this report is to study the new copyright norms currently developed on national and international levels that pose numerous contentious issues, including the adverse effects on access to and use of copyrighted works and the dissemination of information. It also looks into various problems associated with copyright protection of works distributed on the internet, including the issues of technological protection measures, temporary reproduction, distribution of works online, and protection of databases.

This research is conducted by using the qualitative research method. By this method, documentary research, in-depth interviews and focus-group brainstorming had been done. It is found that the new rules on copyrights will generate adverse effects on on-line or electronic learning, particularly if the draft Copyright Bill currently proposed by the Government, is adopted and enters into force. The Bill allegedly has taken the copyright principles enshrined in WIPO Internet Treaties and Free Trade Agreements, which go beyond the stated objective of the copyright system aimed to maintain the balance between creativity and the accessibility to information and unnecessarily. If adopted, the Bill, which provides protection greater than obligations Thailand has under international intellectual property agreements, will grant copyright

owners excessive market power to exclude others from access to intellectual content. It will thus restrict access to digital information, and will affectively prevent Thailand from benefiting from information and digital technology and from using the technology for education purposes.

Keywords : Copyright law, E-learning, Technological Measure, Access to knowledge